

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2024/6944

A2024/6944

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM

Beslissing van 9 juli 2024 op de klacht van:

A,
wonende in B, klagster,

tegen

C,
fysiotherapeut, werkzaam in B,
verweerder, hierna ook: de fysiotherapeut.

1. Waar gaat de zaak over?

1.1 Klagster is door de fysiotherapeut behandeld na een heupoperatie. De fysiotherapeut heeft klagster drie keer thuis bezocht. Tijdens het laatste huisbezoek heeft de fysiotherapeut klagster gemasseerd in verband met pijnklachten in de onderrug en spanning in het linker bovenbeen en de heupregio. Volgens klagster heeft de fysiotherapeut daarbij haar shorts en string tot onderaan haar billen uitgetrokken en onnodig in de schaamstreek gemasseerd. Zij verwijt de fysiotherapeut in de kern dat hij geen toestemming heeft gevraagd om haar te ontkleden en aan te raken.

1.2 Het college komt tot het oordeel dat de fysiotherapeut niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. Hierna vermeldt het college eerst hoe de procedure is verlopen. Daarna licht het college de beslissing toe.

2. De procedure

2.1 Het college heeft de volgende stukken ontvangen:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 21 februari 2024;
- het verweerschrift met de bijlagen;
- het proces-verbaal van het op 1 mei 2024 gehouden mondelinge vooronderzoek, waarbij klagster apart is gehoord, de fysiotherapeut was daarbij niet aanwezig;

- het emailbericht van klagster van 22 mei 2024.

2.2 De zaak is behandeld op de openbare zitting van 28 mei 2024. De fysiotherapeut is verschenen. Klagster was afwezig met bericht dat zij vanwege medische noodzaak niet aanwezig kon zijn. Zij vond het verder lastig om geconfronteerd te worden met de fysiotherapeut en wilde daarom ook niet digitaal aanwezig zijn. De fysiotherapeut heeft zijn standpunt mondeling toegelicht.

3. Wat is er gebeurd?

3.1 Klagster (geboren in 1986) is door haar behandelend orthopeed doorverwezen naar de fysiotherapeut in verband met een aankomend revalidatietraject na een geplande heupoperatie (labrumreconstructie links).

3.2 Op 17 december 2022 vond voorafgaand aan de ingreep een intakegesprek plaats op de praktijk van de fysiotherapeut. Afsproken werd dat de eerste behandelingen bij klagster thuis zouden plaatsvinden. Omdat klagster een laag gewicht had, heeft de fysiotherapeut haar voorgesteld aan de diëtiste van zijn praktijk, tevens zijn echtgenote. Daarbij bood hij aan om klagster (na haar operatie) voor een diëtistisch intakeconsult met zijn auto naar de praktijk te brengen.

3.3 Klagster is op 19 december 2022 geopereerd aan haar linker heup.

3.4 Daarna is op verzoek van de behandelend orthopeed de fysiotherapie gestart. De fysiotherapeut kwam op 2, 4 en 9 januari 2023 bij klagster op huisbezoek. Op 9 januari 2023 heeft de fysiotherapeut klagster gemasseerd, omdat zij pijn en stijfheid in de onderrug had. Ook was er nog veel spanning in het linker bovenbeen en de heupregio. Over deze behandeling noteerde de fysiotherapeut in het patiëntdossier (alle citaten voor zover van belang en letterlijk weergegeven):

“Hoofddoel: normaliseren van de mobiliteit en belastbaarheid van de linker heup v.w.b.

ADL, werk of (aangepast) sporten binnen een periode van 4-6 mnd

(S)ubjectief / bevindingen patiënt: lichte verbetering klachtenbeeld

(P)lan van aanpak / uitgevoerde massage, mobilisatie en stabilisatie van de linker behandeling:

lumbogluteale en inguinale regio”

3.5 Op 12 januari 2023 heeft klagster de fysiotherapeut een e-mailbericht gestuurd waarin zij schreef dat zij de behandeling vanwege persoonlijke redenen niet kon continueren en dat de

revalidatiebegeleiding zou worden overgenomen door een andere fysiotherapeut. Daarna heeft de fysiotherapeut contact gehad met de nieuwe fysiotherapeut van klagster en de behandeling overgedragen.

3.6 Op 9 maart 2023 stuurde klagster de fysiotherapeut een WhatsApp bericht: *“Beste C, ik zou graag willen verklaren waarom ik de behandeling heb gestopt. Tijdens de massage van mijn billen en heup voelde ik een spanningsveld dat ik niet goed kon duiden. Omdat bij de vorige massage mijn shorts aanbleven, en je deze keer onder mijn shorts (mijn string meenemend) masseerde, en mijn shorts daarmee steeds wat verder uit deed zonder iets aan te geven, wist ik niet goed hoe dit te interpreteren. Ik zou graag open aan je willen vragen of er wat meer aan de hand was, een bepaalde spanning, zodat ik het kan afsluiten.”*

De fysiotherapeut heeft diezelfde dag op het bericht van klagster gereageerd: *“Goedemiddag A, ik ben wel even geschrokken van jouw bericht dat je gisternacht gestuurd hebt. Voor zover ik mij kan herinneren heb ik jou inderdaad naast de oefeningen ook gemasseerd. En hierbij heb ik nooit een andere intentie gehad dan jou in het herstelproces vooruit te helpen. Het spijt mij zeer als dit op een andere manier geïnterpreteerd is. En ik vind het ook voor jou jammer dat je met dit gevoel al die weken gelopen hebt. Ik wens je een voorspoedig herstel toe en hoop dat ik je gerustgesteld heb.”*

3.7 Op 15 maart 2023 stuurde de fysiotherapeut klagster het volgende bericht: *“Goedemiddag A, heeft mijn laatste bericht, waar ik geen verdere reactie op heb gekregen, je hopelijk gerustgesteld?”*

3.8 Klagster stuurde de fysiotherapeut op 15 april 2023 het volgende e-mailbericht: *“In reactie op je sms bericht: ik heb er redelijk last van gehad. Dat verklaart ook waarom ik nu pas reageer, ik ben er op dat moment erg van geschrokken. Uiteraard was het sms bericht geruststellend, maar de situatie heeft wel een indruk op mij achtergelaten. Herstellen van een heupoperatie is een vrij kwetsbare situatie, zo ook het ontvangen van jou als fysiotherapeut bij mij thuis. Daarbij komende dat de behandeling op mijn bed gebeurde. Vertrouwen was er wel, dat was opgebouwd door de eerste paar behandelingen. Je gaf telkens aan wat we gingen*

doen. Toen ik daarom aangaf dat mijn onderrug spieren vastzaten deed ik dat ook met vol vertrouwen.
Wat voor mij een beetje vreemd was, was dat je eerst over mijn trui masseerde. Dat leek mij onnodig. Hieruit maakte ik op dat je vrij voorzichtig was. Daarom verraste het me dat je na het masseren van mijn onderrug en bovenzijde van mijn bil, zonder het aan geven mijn shorts en string mee naar beneden trok. Op dat moment schrok ik, maar stelde ik mijzelf gerust dat het vast goed kwam. Toen je daarna mijn string en shorts nog verder naar beneden trok, waardoor mijn billen volledig zichtbaar hebben moeten zijn, raakte ik in paniek. Ik durfde niet meer te bewegen. Ik voelde me bevroren. Over dit moment ben ik erg verdrietig geweest. Hierna vroeg je mij om op mijn zij te gaan liggen, waarna je mijn heup masseerde. Dit deed je wederom in mijn shorts en onder mijn string, waarbij je hand redelijk dicht bij mijn kruis kwam en dit deel van mijn lichaam ook zichtbaar heeft moeten zijn voor je. Juist omdat het zo anders was dan andere keren (waarbij alles op mijn shorts gebeurde en je alles telkens aangaf), maar ook omdat je aanbood mij op je vrije dag naar de praktijk te brengen voor een dieet consult begon ik mij af te vragen of er niet meer aan de hand was. In zo'n geval moet dit besproken worden. Ik zou je in elk geval willen adviseren een volgende keer bij iemand thuis extra voorzichtig te zijn."

3.9 Daarna heeft er geen contact meer plaatsgevonden tussen klagster en de fysiotherapeut.

4. De klacht

4.1 Klagster verwijt de fysiotherapeut dat hij zich grensoverschrijdend heeft gedragen, door:

1) geen toestemming te vragen voor het ontkleden en aanraken van klagster tijdens het huisbezoek

op 9 januari 2023 en daarbij onnodig de shorts en string van klagster tot onderaan haar billen uit

te trekken en klagster onnodig en onaangekondigd te masseren op haar blote huid in de schaamstreek;

2) herhaaldelijk dwingend aan te bieden om klagster (op zijn vrije dag) bij haar thuis op te halen

met zijn auto voor een bezoek aan de praktijk;

3) te amicaal met haar om te gaan, opmerkingen over haar uiterlijk te maken en dwingend te vragen

waarom klagster geen reactie stuurde op zijn e-mailbericht met de vraag hoe het met klagster

ging.

Volgens klaagster heeft zij hier psychische klachten aan overgehouden.

4.2 Het college gaat hieronder verder in op de standpunten van partijen.

5. De overwegingen van het college

Welke criteria gelden bij de beoordeling?

5.1 De vraag is of de fysiotherapeut de zorg heeft verleend die van hem verwacht mocht worden. De

norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelende fysiotherapeut. Bij de beoordeling

wordt rekening gehouden met de voor de zorgverlener geldende beroepsnormen en andere professionele

standaarden. Dat een zorgverlener beter anders had kunnen handelen is niet altijd genoeg voor een

tuchtrechtelijk verwijt.

Klachtonderdeel 1) de behandeling van 9 januari 2023

5.2 De fysiotherapeut heeft toegelicht dat hij bij het eerste postoperatieve consult op 2 januari

2023 met name aan klaagster heeft uitgelegd wat de behandeling zou inhouden en beogen, te weten

massage, mobilisatie en stabilisatie van de linker lumbogluteale en inguinale regio (de bovenbeen,

heup en liesstreek). Uit de verklaring van klaagster volgt dat zij wist wat de behandeling door de

fysiotherapeut zou inhouden.

5.3 Het geschil gaat over de behandeling van 9 januari 2023. Klaagster en de fysiotherapeut

hebben over deze behandeling verschillend verklaard. De fysiotherapeut heeft verklaard dat

klaagster had gevraagd om een massage van haar onderrug. Ook klaagster heeft verklaard dat zij last

had van haar onderrug en dat zij de fysiotherapeut heeft gevraagd of hij daarbij kon helpen. Om de

onderrug van klaagster te kunnen masseren heeft hij de shorts en string van klaagster

waarschijnlijk wat naar beneden gedaan, aldus de fysiotherapeut. De fysiotherapeut heeft betwist

dat hij de shorts en string van klaagster tot onder haar billen naar beneden heeft getrokken, zoals

klaagster heeft gesteld. Vanwege de uiteenlopende verklaringen heeft het college niet kunnen vaststellen dat de fysiotherapeut de shorts en string van klaagster onnodig ver

naar beneden heeft getrokken. Het wat naar beneden doen van onderkleding kan voor een massage van de onderrug aangewezen zijn.

Dat de shorts en string van klaagster door de fysiotherapeut tijdens de derde behandeling zover

naar beneden zijn getrokken dat de fysiotherapeut klaagster hierover had moeten informeren, is het

collega niet gebleken. Klager heeft verklaard dat in de (twee) eerdere sessies ook kleding moest worden verplaatst en dat zij op de hoogte was van de noodzaak daartoe.

5.4 Een massage van de heup- en liesstreek is op zichzelf een gebruikelijke fysiotherapeutische behandeling na een heupoperatie. Dat een massage op de blote huid plaatsvindt, is eveneens gebruikelijk. De fysiotherapeut heeft weersproken dat hij bij deze behandeling onnodig dicht in de buurt van intieme delen van klager is gekomen. De fysiotherapeut heeft ontkend grensoverschrijdend te hebben gehandeld en heeft toegelicht ook helemaal geen aandacht te hebben geacht voor intieme delen van klager; hij is uitsluitend gericht geweest op een juiste behandeling van de heup- en liesstreek van klager. Het college heeft geen aanknopingspunten om aan de verklaring van klager meer waarde toe te kennen dan aan de verklaring van de fysiotherapeut. Om die reden kan niet worden vastgesteld dat de fysiotherapeut klager onnodig dicht in de buurt van intieme delen heeft gemasseerd.

5.5 Klachtonderdeel 1 is ongegrond.

Klachtonderdeel 2) herhaaldelijk dwingend aanbieden klager met de auto op te halen

5.6 De fysiotherapeut heeft erkend dat hij heeft aangeboden om klager met zijn auto op te halen en naar zijn praktijk te brengen voor een bezoek aan zijn echtgenote, die als diëtiste is verbonden aan zijn praktijk. De fysiotherapeut heeft voorts verklaard dat hij dit aanbod mogelijk heeft herhaald. De fysiotherapeut had geconstateerd dat klager een lage *body mass index* had en heeft haar in overweging gegeven om door een diëtiste te worden geadviseerd. Ook klager heeft verklaard dat zij ondergewicht had, wat na de operatie was toegenomen. Het college is niet gebleken dat de fysiotherapeut met verkeerde intenties heeft aangeboden om klager met zijn auto op te halen en naar de praktijk te brengen voor een bezoek aan de diëtiste. Hoewel het brengen en halen van een patiënt(e) met eigen auto niet gebruikelijk is, heeft het college niet kunnen vaststellen dat de fysiotherapeut met dit (herhaalde) aanbod de norm van het respecteren van de persoonlijke levenssfeer van klager heeft overschreden. De fysiotherapeut heeft ter zitting duidelijk gemaakt dat hij dit aanbod uitsluitend deed om klager (die nog niet voldoende mobiel was)

behulpzaam te zijn. Dat het (herhaalde) aanbod dwingend is geweest, heeft het college evenmin kunnen vaststellen.
Klachtonderdeel 2 is eveneens ongegrond.

Klachtonderdeel 3) de (te amicale) omgang met klaagster

5.7 De fysiotherapeut heeft toegelicht dat hij meestal probeert om een (luchtig) gesprek met een patiënt(e) te voeren tijdens een behandeling. Dat hij te amicaal is geweest naar klaagster kan hij zich niet voorstellen, in ieder geval heeft hij nooit verkeerde intenties gehad met zijn opmerkingen of de met klaagster gevoerde gesprekken. De fysiotherapeut heeft ontkend dat hij klaagster op zaterdagavond een emailbericht heeft gestuurd en op maandag aan klaagster heeft gevraagd waarom zij niet had gereageerd. De fysiotherapeut heeft verklaard dat hij patiënten geen emailberichten stuurt op zaterdagavond.

5.8 Klaagster heeft het emailbericht waarop het klachtonderdeel betrekking heeft niet overgelegd.

Het college heeft dan ook niet kunnen vaststellen dat dit emailbericht door de fysiotherapeut aan klaagster is verzonden en dat hij vervolgens zou hebben gevraagd waarom zij niet heeft gereageerd.

Dat de fysiotherapeut tijdens de behandelingen van klaagster bij zijn opmerkingen richting

klaagster of in gesprekken met klaagster een grens zou zijn overschreden, is het college evenmin

gebleken. Het college merkt in dit kader meer in het algemeen op dat de behandeling ter zitting een

beperkt beeld heeft opgeleverd van de communicatie tussen de fysiotherapeut en klaagster en de

ervaringen van klaagster, nu klaagster niet op de zitting aanwezig was om haar klachten persoonlijk

aan het college toe te lichten.

5.9 Ook klachtonderdeel 3 is ongegrond.

Slotsom

5.10 Uit de overwegingen hiervoor volgt dat alle onderdelen van de klacht ongegrond zijn.

6. De beslissing

Het college:

- verklaart de klacht ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door W.A.H. Melissen, voorzitter, R.P. Wijne, lid-jurist, M.J.F. Vuister, W. Langoor en S.E. Dekker, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door R.C. Kruit,

secretaris,

en in het openbaar uitgesproken op 9 juli 2024.

